

[Vagn Bro.]

liggende lovforslag, efter min opfattelse foretrækkes.“

Selv om det foreliggende forslag altså kan betragtes som et ekspeditionsforslag, står regeringen dog bag det med en ret betydelig anbefaling.

Jeg skal her kun føje til, at den nye hovedbestemmelse findes i de ændringer, der er indeholdt i det nye stk. 2 til lovens § 4, der udtaler:

„Endvidere er personer, der virker i kommunernes tjeneste, omfattet af ombudsmandens virksomhed, for så vidt angår de sagsområder, hvor der er hjemmel for rekurs til en statsmyndighed. Den samlede kommunalbestyrelses virksomhed er ikke undergivet ombudsmanden.“

Dette er vi ganske enige om, og det vil sige: enhver optræden i den samlede kommunalbestyrelse — sådan må det forstås — og også ethvert skøn.

Det problem, som det ærede medlem hr. Per Hækkerup var inde på, spørgsmålet om udvalgene, kan vi jo drøfte, men for mig er der meget stor forskel på, om en kommunalbestyrelse optræder i udvalg eller i byråds- eller sognerådssalen. I byråds- eller sognerådssalen sidder medlemmerne som politiske repræsentanter og skal kunne tale og handle frit, ganske som vi gør det i det høje ting, hvor man jo heller ikke med vor forfatning kunne tænke sig, at der var nogen, som kunne udøve en vis kontrolmyndighed. Anderledes bliver det, når medlemmerne sidder i udvalgene; lad mig f. eks. nævne de meget store sociale udvalg og økonomiske udvalg, hvor det i alt fald flere steder er således, at formanden er, jeg vil ikke sige højtlønnet, men lønnet, og optræder som embedsmand. Der er efter min mening en ret betydelig forskel på virksomheden i kommunalsalen og i udvalgene.

I øvrigt kan jeg tilslutte mig den foreslåede begrænsning, hvorefter klagesager på dette område ikke kan fremmes for ombudsmanden, men jeg må erkende, at jeg har ikke så store tvivl som det ærede medlem hr. Per Hækkerup med hensyn til den udvidelse af ombudsmandens beføjelser, der gives ved den foreslåede affattelse af § 6, hvorefter ombudsmanden af egen drift kan optage også en af de sager, der er uden for

hans kompetence, til undersøgelse, dog kun for så vidt der er tale om en krænkelse af væsentlige retlige eller administrative interesser. Det er uden tvivl dette punkt, som vi skal sætte ind på at undersøge. Men hvor man f. eks. efter en betydelig bladopolemik må sige, at der er tale om, at væsentlige retlige interesser er krænket, synes jeg det er rimeligt, at ombudsmanden under eget ansvar griber ind. Det vil sige, at griber han ind på et område, hvor det er urimeligt at han griber ind, vil også ansvaret komme til at hvile på ham; men efter min mening vil det ikke være rigtigt, om væsentlige retlige eller administrative interesser kan krænkes, uden at ombudsmanden griber ind. Om det er udtrykt på den rette måde, skal jeg ikke her kunne sige; det er en af de ting, vi skal drøfte; men jeg tror nok, jeg tør sige, at for mit partis vedkommende er denne udvidelse i § 6 af ombudsmandens myndighed et ret centralt punkt. Vi bør nødvendig komme dertil, at ombudsmanden kan sige om et spørgsmål, der stærkt optager sindene, at her støder han mod en mur af mere formel art.

Derimod kan jeg ganske tilslutte mig, at klager kun behandles, hvor der er hjemmel for rekurs til en statsmyndighed, og ligeledes, at klager ikke kan indgives, forinden den højere myndighed har udtalt sig.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at det kommunale selvstyre har vi alle grund til at anerkende, og jeg vil for min part tro, at ikke mindst ombudsmanden vil anerkende lovforslagets affattelse af § 4, stk. 3, der meget bestemt slår fast — man kunne sige, at det måske ikke er nødvendigt — at han skal respektere de særlige forhold, der gælder i det kommunale selvstyre. Det er min anskuelse, selv om jeg erkender — deri er jeg enig med den ærede ordfører, der talte før — at det er en bestemmelse, hvor det afgørende bliver ombudsmandens skøn. Jeg har imidlertid efter de år, der er gået med ombudsmandsinstitutionen, den tro, at han på dette punkt vil skønne ret.

De øvrige bestemmelser behøver jeg i og for sig ikke at sige noget særligt om, da vi jo nu får lovforslaget i udvalg, men jeg vil til sidst nævne, at man i Sverige har fået en ret udvidet beføjelse for justitieombudsmanden; det samme gælder i Finland, og man drøfter det i Norge. Derfor forekommer